

Başvuru Numarası : 2023/2631
Toplantı Tarihi/Sayısı : 03.09.2024/50
Karar Numarası : 2024/862
Başvuran : Ç. H. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : ... Üniversitesi Rektörlüğü (Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı)
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalında görev yapan başvuranın felsefi ve siyasi görüş, din, etnik köken temelinde iş yerinde yıldırımaya (mobbing) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalında görevli olan Prof. Dr. B. B., Prof. Dr. Ü. Ç., Prof. Dr. N. E. tarafından 11 yıl boyunca sistematik bir şekilde din ve etnik köken ayrımcılığı, ideolojik görüş farklılıkları gibi nedenler ile kendisine mobbing uygulandığını, bilimsel çalışmalarının engellenmesi sebebi ile maddi ve manevi zarar gördüğünü,

b. Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalında doktora eğitimini tamamladıktan sonra kariyerine devam etmek amacıyla 3/10/2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalında doktor öğretim üyesi kadrosuna başvuru yaptığını, 28/2/2023 tarihinden itibaren bu kadroda görev yaptığını,

c. Doktor öğretim üyesi kadrosunda göreve başladıktan sonra uygulanan mobbingin düzeyinin arttığını, Elektronik Belge ve Yönetim Sistemi (EBYS) üzerinden bildirilmesi gereken akademik kurul toplantı tarihlerinin ve saatlerinin tarafına bildirilmediğini, hocaların kendi aralarında aldıkları akademik kurul kararlarını emrivaki yaparak kendisine imzalatırdıklarını,

ç. Akademik kurul toplantısında ders görevlendirmeleri için karar alındığını, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 36’ncı maddesine aykırı bir biçimde maaş karşılığı verilmesi gereken zorunlu derslerin kendisine verilmediğini, söz konusu karara ilişkin 25/10/2023 tarihinde Tıp Fakültesi Dekanlığına dilekçe sunduğunu, bu dilekçeye istinaden Tıp Fakültesi Dekanlığının Biyofizik Anabilim Dalına görüş sorduğunu ve Anabilim Dalı Başkanlığının cevabının kendisine iletilmediğini ve kararda herhangi bir hata olmadığını belirtildiğini,

d. Ayrıca akademik kurul toplantısında alınan karara dayanarak adil dağıtılması gereken ek derslerin de kendisine verilmediğini, yürütücüsü olduğu ... dersinin kendisinden alınarak N. E. tarafından yürütülmeye başlandığını,

e. ... Enstitüsü Biyofizik Anabilim Dalı bünyesinde ders vermek ve tez yürütmek için Yükseköğretim Bilgi Sistemi (YÖKSİS) kaydının işlenmesini talep ettiğini, ... Enstitüsü ile iletişime geçtiğinde bu talebin onayı için Biyofizik Anabilim Dalından alınacak akademik kurul kararına ihtiyaç duyulduğunun belirtildiğini, 29/3/2023 tarihinde EBYS üzerinden Biyofizik Anabilim Dalı Başkanlığına dilekçe yazdığını, B. B.'nin "senin buna uygun olduğunu düşünmüyorum bu nedenle dilekçeni kabul etmiyorum" diyerek tarafına sözlü bildirimde bulunduğunu,

f. ... Enstitüsü Biyofizik Anabilim Dalı bünyesinde yüksek lisans ve doktora programlarına öğrenci alımları için oluşturulan sınav değerlendirme jüri üyeliğine 6/6/2023 tarihli akademik kurul kararı ile diğer anabilim dallarının öğretim üyelerinin dahil edildiğini,

g. Bilimsel araştırmalar yapmak üzere laboratuvarlarda çalışması gerektiği halde laboratuvarın anahtarının verilmediğini, kullanımının izne tabi tutulduğunu, alana ilişkin çalışma yapmasının önüne geçildiğini ve çalışma yapamaması sebebi ile dolaylı olarak akademik teşvik ödeneği almasının engellendiğini,

ğ. Doktor öğretim üyesi kadrosunda göreve başladıktan sonra oda verilmesi gerekirken oda verilmediğini, odası bulunmadığı için mutfak, kantin vb. yerlerde çalışmak zorunda bırakıldığını, mutfakta çalıştığı esnada B. B.'nin "sana elektromanyetik alan laboratuvarını verdik orada oturabilirsin" şeklinde sözlü bildirimde bulunduğunu, fakat bahsi geçen odanın elektromanyetik alan laboratuvarı olarak kullanılmak üzere tasarlanan ve atıl bırakılan bir yer olduğunu, çalışma gayretinde olmasına rağmen hakkında görev yerine gelmediği iddiası ile idari soruşturma başlatıldığını, idari soruşturma sonucunda kamera kayıtları ve tanık beyanları ile görev yerinde olduğu ve mesai saatlerini aksatmadığı anlaşıldığından hakkında herhangi bir idari ceza verilmediğini,

h. B. B. tarafından doktor öğretim üyesi kadrosuna alınmasına dair ilan ve kabulüne ilişkin karara karşı ... İdare Mahkemesinde dava açıldığını, ... 2. İdare Mahkemesinin 2023/... Esas ve 2023/... Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiğini,

ı. 12 yıldır mobbingin devam ettiğini, her fırsatta tehdide varan sözlerle karşı karşıya kaldığını Türkiye genelinde tüm biyofizik bilim adamlarının dahil olduğu Türk Biyofizik Derneği Whatsapp grubunda B. B. ve N. E. tarafından doktor öğretim üyesi olarak atanmasının yanlış olduğunun ifade edildiğini,

i. Muhatap öğretim üyelerinin Biyofizik Anabilim Dalında öğrenim gören diğer asistanları da "Ç. ile görüşmeyecek selamlaşmayacaksınız." şeklinde uyardıklarını, bu hususta F. S., B. İ., A. A., C. A. ve başka diğer asistanların tanıklık ettiğini,

j. B. B. ve Ü. Ç.'nin, kendisi ile iletişim kuran B. İ.'nin araştırmasının onaylanmasına engel olmaya çalıştıklarını,

k. Tüm bunların ideolojik farklılıklar, etnik köken farklılıkları ve babasının şehit Cumhuriyet savcısı olduğu öğrenildikten sonra yapıldığını iddia etmiştir.

3. Kurumumuz tarafından muhatap ... Üniversitesi Rektörlüğünün başvuru dilekçesinde yer alan iddialara ilişkin yazılı görüşü ve başvuru dilekçesinde adı geçen B. B.'nin, Ü. Ç.'nin, N. E.'nin ıslak imzalı yazılı görüşleri talep edilmiştir. Muhatap öğretim üyeleri yazılı görüşlerinde özetle;

a. Anabilim Dalının öğretim üyesi ihtiyacına yönelik herhangi bir kadro talebinde bulunulmamasına karşın Anabilim Dalının görüşü alınmadan ... Üniversitesi Rektörlüğünün 3/10/2022 tarihli ilan ile doktor öğretim üyesi kadrosu belirlediğini,

b. 2547 sayılı Kanun uyarınca anabilim dalının uygun görüşüyle doktor öğretim üyesi kadrosunun ilan edilmesi gerektiğini ancak 3/10/2022 tarihli ilanda bu usulün işletilmediğini Biyofizik Anabilim Dalının görüşünün alınmadığını,

c. 12/6/2018 tarihli 30449 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre kadronun bulunduğu birimin/bölümün başkanının jüri üyesi olarak atanması zorunlu olduğu halde başvuru dosyalarının gönderileceği jüri üyelerinin isimlerinin başvuran tarafından belirlendiği ve jüri üyesi olmaları konusunda telefon görüşmeleri yapıldığı duyumunu aldıklarını, bunun üzerine ilgili birimin Başkanı olarak B. B.’nin ... 2. İdare Mahkemesinde jüri üyelerinin oluşturulmasında ... Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Atanma ve Yükseltme Yönetmeliği’ne aykırı işlem yapıldığı gerekçesiyle iptal davası açtığını,

ç. Doktor öğretim üyesi kadrosuna başvuran adaylar arasında başvurandan yaklaşık iki kat puana sahip adaylar bulunmasına rağmen ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından başvuranın atanmasının uygun bulunduğunu, ... 2. İdare Mahkemesine ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından sunulan savunmada başvurana ait dosyada yer alan özgeçmişe dair bilgilerin yanlış ve yanıltıcı bilgiler içerdiğini tespit ettiklerini,

d. Başvuranın özgeçmişinde yanlış ve yanıltıcı bilgiler bulunduğu iddiası ile Türk Biyofizik Derneğine şikayette bulduklarını ancak Türk Biyofizik Derneğinin şikayet konusu hakkında herhangi bir şey yapamayacağını bildirdiğini, otuz yıldır üyesi oldukları Türk Biyofizik Derneğinin alanda artan etik ihlallere sessiz kalması sebebi ile Dernekten ayrıldıklarını,

e. Başvuranın dilekçesinde kendileri tarafından on bir yıl boyunca dini ve etnik köken ayrımcılığı, ideolojik görüş farklılığı ve bunlar gibi nedenlerle sürekli psikolojik yıpratmaya maruz kaldığı iddiasının gerçeği yansıtmadığını, kırk yıllık meslek yaşamlarında sicillerinin temiz olduğunu,

f. Başvuranın 10/9/2009 tarihinde yapılan ve kendilerinin yer aldığı sınav jürisi tarafından yüksek lisans başvurusunun başarı olarak değerlendirildiğini, yapılan mülakatlarda siyasi yönelim ve günlük siyasete ilişkin soru sormadıklarını, başvuranın sorulduğunu iddia ettiği sorulara ilişkin o dönemde bir şikayette bulunmadığını,

g. 11 yıl boyunca mobbing yaptığını iddia ettiği akademisyenlerin danışmanlığında tez hazırladığını ve tezinin girişinde kendilerini teşekkür ettiğini, akademik kariyerine kendilerinin danışmanlığında ve kendilerinin bulunduğu bölümde devam etmesi sebebi ile mobbing iddialarının dayanaksız olduğunu,

ğ. B. B.’nin başvuranı kendi projelerine dahil ettiğini, akademik kariyerinde kullanabileceği yayınlarda birlikte çalıştığını, akademik kariyerin mihenk taşı olan doktora döneminde danışmanlık görevini bırakmadığını, öğrencilerini seçerken Yüksek Öğretim Kurumu Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nde belirtilen kriterlere göre seçtiklerini,

h. Başvuranın akademik kurul kararları üzerinden mobbing yapıldığı iddiasının dayanaksız olduğunu, akademik kurul toplantıları için davetiye gönderme geleneğinin bulunmadığını, Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği’nin 16’ncı maddesinde böyle bir zorunluluğa yer verilmediğini, başvuranın Anabilim Dalında görevi başında bulunmadığı bir gün acil alınması gereken bir akademik kurul kararı dışında tüm kurul kararında yer aldığı, akademik kurul kararlarının kendisine zorla imzalatılmadığını ve kurul kararlarına şerh düşerek itiraz hakkı bulunma hakkının mevcut olduğunu ancak başvuranın böyle bir itirazda bulunmadığını,

ı. 2547 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesi çerçevesinde 10 saatlik ders yükünü veremediklerini ancak lisansüstü dersler açıldığında bu şartı yerine getirebildiklerini fakat lisansüstü eğitimin de süreklilik arz etmediğini, bu çerçevede bir başka öğretim üyesine derslerinin verilmesinin istenmesinin haksızlık olduğunu, ders dağılımına ilişkin akademik kurul kararında başvuranın imzası bulunduğunu,

i. Lisansüstü programlarda ders verilebilmesi için Anabilim Dalının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla programa dâhil olunması gerektiğini, prensip olarak ders veren hocaların mesleki birikimlerinin yüksek olmasının gerektiği ve başvuranın öğretim üyesi olarak göreve yeni başladığını, gerekli prosedürler tamamlandıktan sonra lisansüstü eğitimde ders vermek ve tez yönetmek görevlerini üstlenebileceğini,

j. Başvuranın dört yıl boyunca ... Fakültesinde verdiği ... dersinin şikâyet ettiği hocaların uyguladığı mobbing ile elinden alındığı iddiasının gerçeği yansıtmadığını, ... derslerinin Biyofizik Anabilim Dalı tarafından verilmesinin 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılından başlamak üzere 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılına kadar ... Fakültesinin talebiyle başladığını, 2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılında ise ... Fakültesinin Biyofizik Anabilim Dalından görevlendirme talep ettiğini ve bu talep neticesinde N. E.'nin ... dersini vermek üzere görevlendirildiğini,

k. Başvuranın YÖKSİS kaydının yapılmasına ilişkin talebini içeren dilekçesine yazılı cevap verilmemesinin mobbing teşkil etmediğini, Anabilim Dalı Başkanının sözlü olarak başvurana kaydı yapma yetkisinin bulunmadığını belirttiğini, 2009 yılından itibaren başvuranın dikkate alınmayan ve talepleri hakkında bilgi verilmeyen dilekçesinin bulunmadığını,

l. ... Enstitüsü lisansüstü öğrenci alımları için oluşturulan jüri üyelerini belirleyen akademik kurul kararının başvuran tarafından da imzalandığını, ayrıca jüri üyelerinin belirlenmesine ilişkin benzer uygulamaların geçmişte de mevcut olduğunu,

m. Başvuranın göreve başladığı gün Anabilim Dalı Başkanı B. B.'den öğretim üyesi odası talep ettiğini, Anabilim Dalı Başkanı'nın boş oda olmadığını ve oda ayarlanması için birkaç gün beklenmesini ve bu süreçte araştırma görevlisi odasında boş bulunan iki masadan birinin kullanılabileceğini belirtildiğini,

n. Başvuranın pis, boğuk, elektromanyetik laboratuvarının kendisine oda olarak verildiğini belirttiğini ancak Biyofizik Anabilim Dalının bulunduğu koridorda bulunan odaların tamamının Anabilim Dalına ait olmadığını, tahsis edilen odanın daha önce de Tıp Fakültesi tarafından oda olarak kullanıldığını, başvuranın başvuru dosyasına sunmuş olduğu fotoğrafların başvurana anahtarın teslim edildiği gün kasıtlı olarak çekildiğini, anahtar verilmesini müteakip odanın temizliğinin yapıldığını ve ofise dönüştürüldüğünü, içerisinde diğer öğretim üyelerinin odasında bulunan ofis malzemelerinin bulunduğunu,

o. Başvuru dilekçesinde yer alan Biyofizik Anabilim Dalı öğretim üyesi Ü. Ç.'nin B. İ. ile yazmış olduğu makaleden çekilmesini başvuranın kendi durumuyla ilişkilendirmesinin ve mobbing olarak nitelendirmesinin dayanaktan yoksun olduğunu, Ü. Ç.'ye tez danışmanı N. A.'nın formu imzalamadığı için etik kaygılarla imzalamaktan imtina ettiğini, B. İ.'nin danışmanının formu imzaladığı bilgisini vermesi üzerine Ü. Ç.'nin etik sorun ortadan kalkması sebebi ile formu imzaladığını,

ö. Başvuranın laboratuvara girişinin yasaklandığını ve izne tabi tutulduğunu belirttiğini fakat laboratuvar birim sorumlusu ve laboratuvar yetkilisi görevlendirmelerinin 2021 yılında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınan 11. Kalkınma Planında yer alan 441.1. No'lu "*Yükseköğretim ve kamu kurumları bünyesindeki araştırma altyapılarının erişebilirliğinin artırılması ve mükerrer yatırımların önlenmesini teminen alt yapılardaki makine-teçhizat insan kaynağı, araştırma faaliyetleri ve test hizmetlerine ilişkin güncel bilgilerin yer aldığı envanter hazırlanacaktır*" tedbiri gereği yetkilisinin ve laboratuvar sorumlularının görevlendirilerek bilgilerinin Tıp Fakültesi Dekanlığına iletilmesi talebi çerçevesinde yapıldığını, başvuranın laboratuvarları kullanma konusunda Anabilim Dalı Başkanlığına sözlü ya da yazılı herhangi bir başvuruda bulunmadığını ve bir çalışma planı sunmadığını,

p. Başvuranın ... 7. Asliye Hukuk Mahkemesine açmış olduğu davada yazmış olduğu cevaba cevap dilekçesinde toplumun hassas konuları üzerinden kendilerine iftira attığını ve hedef gösterdiğini terörle ilişkilendirmeye çalıştığını ancak 42 yıllık akademisyen olduklarını vatanını milletini seven, binlerce doktor, hemşire, diş hekimi, eczacı yetişmesine katkı sunduklarını, din, dil, ırk, sosyal statü fark etmeksizin tüm insanları eşit olarak değerlendirdiklerini, başvuranın iddialarının gerçeği yansıtmadığını belirtmişlerdir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuru dilekçesinde iddiaları yineleyerek şikayet olunanların ideolojik tercihleri doğrultusunda mobbing uyguladıklarını, akademik olarak yükselmemesi için stratejik davranışlarda bulunarak kendisini mağdur etmeye çalıştıklarını, ... Üniversitesi Tıp Fakültesinde ve biyofizik camiasında hedef gösterildiğini,

b. Akademik kurul toplantı tarihleri ve saatlerini belirleyen yazının EBYS üzerinden gereği ya da bilgi olarak gönderilebileceğini ancak bunun yerine akademik kurul kararlarının şikayet olunanlar tarafından imzalanarak kendisinin imzalaması için idari personel ile gönderildiğini,

c. Enstitü Müdür Yardımcısı tarafından YÖKSİS kaydının işlenmesi için Biyofizik Anabilim Dalı Başkanlığına dilekçe sunması gerektiğinin belirtildiğini ancak Anabilim Dalı Başkanlığına başvuru yapmasına rağmen akademik kurul kararı alınarak Enstitü Müdürlüğüne bilgilendirme yapılmadığını ve sunmuş olduğu dilekçeye cevap verilmediğini,

ç. Şikayet olunanlar tarafından gerekli prosedürlerin tamamlanmasının ardından lisansüstü eğitimde ders verebileceğinin ifade edildiğini, ... Üniversitesi Lisansüstü Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin Derslerin Açılması ve Yürütülmesi başlıklı 13'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*Lisansüstü programlarındaki dersler anabilim dalındaki öğretim üyeleri tarafından verilir.*" hükmü gereği ders vermesinin yasal olarak mümkün olduğunu ancak B. B.'nin ders vermesine engel olduğunu, muhatap öğretim üyelerinin ders saatine ilişkin yanıtıcı iddialarını ... 7. Asliye Hukuk Mahkemesinde açmış olduğu maddi ve manevi tazminat talepli davada da ileri sürdüklerini,

d. Biyofizik Anabilim Dalına doktor öğretim üyesi olarak atandıktan sonra laboratuvara girişinin izne tabi tutulduğunu bu eylemi meşrulaştırmak adına tüm yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden laboratuvarın anahtarlarının toplandığını,

e. Biyofizik Anabilim Dalında muhatap öğretim üyeleri dışında bir öğretim üyesinin bulunmaması sebebi ile danışman değişikliği yapamadığını, yüksek lisans ve doktora tezinde şikayet olunanlara teşekkür etmesinin devam eden mobbing sebebi ile olduğunu,

f. Şikayet olunanların, uyguladıkları eylemler ile kendisini hem maddi zarara uğrattıklarını hem de araştırma yapmasının ve makale yazmasının önüne geçerek doçentlik diplomasını almasına engel olduklarını belirtmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (g) bendine göre iş yerinde yıldırma "Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri" ifade eder.

8. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür..."

9. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: .... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

10. Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir ... (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

11. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

12. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir."

13. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön inceleme üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49'uncu maddesinin altıncı fıkrası şu şekildedir:

"(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir."

14. Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede

belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

15. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

16. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

17. Somut olayda başvuran; ... Üniversitesi Biyofizik Anabilim Dalında görevli öğretim üyelerinin, maaş karşılığı anlatması gereken zorunlu dersleri kendisine vermediğini, laboratuvarın kendisi tarafından kullanılmasına izin verilmediğini, laboratuvar olarak kullanılan bir alanın kendisine oda olarak tahsis edildiğini, hem maddi zarara uğradığını hem de akademik çalışmalarının engellenmeye çalışıldığını, din, etnik köken ve ideolojik tercihleri nedeniyle öğretim üyelerinin mobbing uyguladıklarını ve kendisinin mağduriyetine sebep olduklarını iddia etmiştir.

18. Muhatap Rektörlüğün ve başvuru dilekçesinde adı geçen öğretim üyelerinin yazılı görüşü incelendiğinde; doktor öğretim üyesi kadrosunun Biyofizik Anabilim Dalının görüşünün alınmadan ilan edildiğini, bunun üzerine ilgili birimin Başkanı'nın idare mahkemesinde iptal davası açtığını, başvuranın özgeçmişinde yanlış ve yanıltıcı bilgiler bulunduğu iddiası ile Türk Biyofizik Derneğine şikâyetle bulduklarını, 10/9/2009 tarihinde yapılan ve kendilerinin yer aldığı sınav jürisi tarafından başvuranın yüksek lisans başvurusunun başarı olarak değerlendirildiğini, yapılan mülakatlarda siyasi yönelim ve günlük siyasete ilişkin soru sormadıklarını, öğrencilerini seçerken Yüksek Öğretim Kurumu Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen kriterlere göre seçtiklerini, YÖKSİS kaydının yapılmasına ilişkin talebini içeren dilekçesine sözlü olarak cevap verilmesinin mobbing teşkil etmediğini, başvurana tahsis edilen odanın daha önce de Tıp Fakültesi tarafından oda olarak kullanıldığını, laboratuvarın 2021 yılında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınan 11. Kalkınma Planında yer alan 441.1. No'lu tedbir doğrultusunda kullanıldığını belirtmiştir.

19. 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde iş yerinde yıldırma, Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak bir kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıkırtmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un 3'üncü maddesinde ise ayrımcılık temelleri, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş şeklinde sıralanmıştır. 6701 sayılı Kanun kapsamında ayrımcılık yasağı açısından bir inceleme yapabilmek için ayrımcılık yasağını ihlal ettiği ileri sürülen muamelenin ve/ya uygulamanın mezkûr Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerinden birine veya birden fazlasına dayalı gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu nedenle başvuranın ayrımcılık iddiasının 6701 sayılı Kanun kapsamında incelenebilmesi için farklı muamele teşkil ettiği ileri sürülen eylemler ile ayrımcılık temelleri arasındaki nedensellik bağının ortaya konulması gerekmektedir. Ancak başvuru dosyası incelendiğinde başvuranın maruz kaldığını iddia ettiği ayrımcı muamele ile din, etnik köken, felsefi ve siyasi görüş temelleri arasında nedensellik bağının ortaya konmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca başvuru konusunun 6701 sayılı Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerinden herhangi biri kapsamında ele alınamayacağı değerlendirilmiştir.

20. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde; Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı ve sonucunda Kurumun görev alanına girip girmediği yönünden inceleneceği; aynı Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında ise; ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verileceği hüküm altına alınmıştır. Netice olarak, başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; yapılan inceleme ve araştırmada başvuranın ileri sürdüğü iddiaların herhangi bir ayrımcılık temeli ile nedensellik ilişkisinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun Kurumun görev alanına girmediğinden inceleme şartlarını taşımadığı ve "kabul edilmez" olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

3/9/2024 tarihinde, Saffet BALIN'ın karşı oyuyla OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

Ek: 2024/862 Ç. H. T. Kararı Saffet BALIN Karşı Oyu (1 Sayfa)

10.09.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : Ç. H. T.
Karar Numarası : 2024/862

6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrası “*Kurum, başvuruları ve resen yaptığı incelemeleri başvuru ve resen inceleme kararı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir.*” hükmünü haizdir. İlgili hüküm uyarınca başvuruların incelenmesi ve karara bağlanması için belirlenen sürenin azami olarak altı ay olduğu açıktır.

Somut başvuruda, yukarıda yer verilen normatif düzenlemedeki azami süreye uyulmadığı görülmektedir. Kurumumuzun insan kaynağı ile beraber değerlendirildiğinde mevcut durumdaki olağan dışı gecikmenin makul görülebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki aynı dönemde Kurumun insan kaynağının “tali” olarak değerlendirilebilecek faaliyetlere kanalize edildiği görülmektedir. Bu durum Kurumun insan kaynağının etkili ve verimli olarak kullanılamaması ve iş akışı takiplerinin düzenli olarak yapılamamasının olağan sonucudur.

Mücbir sebepler hariç olmak üzere başvuruların öngörülen yasal sürede sunulmamasında sorumluluğu olan personel hakkında gerekli tahkikatın da yapılması gerektiği şerhiyle birlikte yukarıda sıralanan gerekçelerle sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>